

Izvešće sa skupa/Conference Report

Četvrta EMES-ova međunarodna istraživačka konferencija o socijalnim poduzećima: ako ne za profit, za što? i kako?

Liège, Belgija, 1.-4. srpnja 2013.

Socijalno poduzetništvo je fenomen koji dobiva sve važnije mjesto u javnom diskursu. Jedan od razloga tomu su i istraživači okupljeni oko istraživačkih mreža, poput EMES-a (*European Social Enterprise Research Network*), koji već od sredine 1990-ih godina, izučavajući ovaj fenomen, ukazuju na njegov značaj i potencijal za stabilniji i održiviji društveno-ekonomski razvoj. EMES se tijekom godina formirao u jaku i relevantnu istraživačku mrežu usmjerenu na istraživanje socijalnog poduzetništva u Europi, te je i ponudio prve komparativne studije i teorijske modele. Na rast mreže, ali i istraživačkog interesa ukazuju i sve brojnije redovne EMES-ove konferencije, koje se održavaju svake dvije godine. Ovogodišnja, četvrta u nizu konferencija, održana je u Belgiji, u Liègeu, u kojem djeluju i neki od osnivača EMES-a, i okupila je 325 istraživača iz 40 zemalja svijeta. Među njima je čak 75 doktoranda, čije se doktorske disertacije bave različitim aspektima socijalnog poduzetništva, socijalnih poduzeća ili socijalnih poduzetnika.

Domaćini i partneri u organizaciji konferencije bili su znanstvenoistraživački program IAP-SOCENT (*Interuniversity Attraction Pole on Social Enterprise*) Belgijskog ureda za znanstvenu politiku te Centar za socijalnu ekonomiju, koji djeluje u sklopu *HEC Management School* Sveučilišta u Liègeu, a koji je ove godine obilježavao dvadesetogodišnjicu postojanja.

Do sada se EMES pozicionirao kao jedna od najvažnijih europskih istraživačkih mreža, a s ovom je konferencijom ukazao na svoju tendenciju razvoja globalne, svjetske mreže, posebno prema Aziji, Južnoj Americi i Sjevernoj Americi. Tome je pridonio i novi međunarodni istraživački projekt ICSEM usmjeren na komparativnu analizu modela socijalnih poduzeća, predstavljen na samom kraju konferencije.

Iako je njezin naziv odredio užu fokus na socijalna poduzeća, konferencija je imala namjeru obuhvatiti nalaze istraživanja usmjerenih na puno šira područja vezana uz treći sektor, neprofitni sektor, socijalnu ekonomiju ili ekonomiju solidarnosti te uključiti i novije istraživačke teme poput socijalnih inovacija, procjena i mjerenja socijalnih učinaka, hibridnih organizacija, socijalnih franšiza te filantropskih poduzeća. O intenzitetu konferencije i širini sadržaja govore i podaci o aktivnostima tijekom konferencije. Tijekom četiri dana konferencija održano je 78 paralelnih sesija organiziranih oko deset

glavnih tematskih cjelina: *Koncepti i modeli socijalnih poduzeća, Socijalni poduzetnici, mogućnosti i procesi stvaranja, Socijalne inovacije, Civilno društvo i društveni pokreti, Financiranje socijalnog poduzeća, Rad i zapošljavanje, Upravljanje socijalnim poduzećem, Komunikacija i marketing, Procjena izvedbe i Institucionalizacija i javne politike*. Kroz paralelne sesije prezentirano je 295 radova. Održano je i pet plenarnih predavanja, dva okrugla stola, prezentacija poster izlaganja, te potpisivanje autorskih knjiga. Na plenarnim izlaganjama neki od renomiranih istraživača u ovom području, poput Carla Borzage, Jacquesa Defournyja, Marthe Nayssens, Larsa Hulgarda, Johanne Mair, Denisa Younga i Jeana-Louisa Lavillea dala su prikaz najnovijih spoznaja, trendova razvoja socijalnog poduzetništva, prijepornih pitanja koja prate ovaj fenomen kao i dosega u razvoju javnih politika koje su poticajne za njegov daljnji razvoj. Održan je i cjelodnevni međunarodni forum, na kojem su se predstavili neki od projekata i aktivnosti EMES-ove mreže, te implikacije istraživanja o socijalnom poduzetništvu u praksi. Posebno se raspravljalo o trendova u obrazovanju o socijalnom poduzetništvu i za socijalno poduzetništvo, važnosti okupljanja doktoranda u poseban ogranak EMES-ove mreže, ulozi socijalnog investiranja i filantropije, kao i potrebi za oblikovanjem zakonskog okvira za socijalna poduzeća. Predstavljeni su dosadašnji rezultati i tijek projekata REScoop, ICSEM, WILCO te belgijskog znanstveno-istraživačkog programa IAP-SOCENT (*Interuniversity Attraction Pole on Social Enterprise*). Iako je njezin naziv odredio uži fokus na socijalna poduzeća, konferencija je imala namjeru obuhvatiti nalaze istraživanja usmjerenih na puno šira područja vezana uz treći sektor, neprofitni sektor, socijalnu ekonomiju ili ekonomiju solidarnosti te novije istraživačke teme poput socijalnih inovacija, procjena i mjerenja socijalnih učinaka, hibridnih organizacija, socijalnih franšiza ili filantropskih poduzeća.

Hrvatska je na konferenciji sudjelovala s jednom predstavnicom, dr. sc. Davorkom Vidović, koja je predstavila rezultate svojega novijeg istraživanja o socijalnom poduzetništvu u Hrvatskoj u radu pod nazivom *Controversies of being social entrepreneur: Coping with different roles and identities*.

Iako je tijekom godina djelovanja EMES razvio vlastiti teorijski i metodološki pristup istraživanju socijalnog poduzetništva zadržao je otvorenost prema različitosti u pristupima ovom fenomenu. Upravo u otvorenosti i suradnji su i dodane vrijednosti ove mreže i konferencija koje okupljaju istraživače srodnih interesa prema fenomenu socijalnog poduzetništva – upravo u otvorenosti, a ne hermetičkom pristupu znanosti, ovaj se hibridni društveni fenomen u nastanku uspijeva dokučiti u svoj svojoj raznolikosti i kontekstualnim specifičnostima, što na koncu omogućava bolje razumjeti ulogu koju socijalno poduzetništvo ima u suvremenoj društveno-ekonomskoj stvarnosti.

Davorka Vidović, Centar za politološka istraživanja, Zagreb